

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 10.2.2023, VN/5424/2020

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto valtioneuvoston asetukseksi maaseudun hanketoiminnan tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston asetusluonnoksesta, ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

2 § Määritelmät

Pykälän 2 -kohdassa määritellään termi yhteistyöhanke. Tätä ei kuitenkaan asetuksessa käytetä muualla kuin pykälässä 6. Muuten asetuksessa käytetään termiä yleishyödyllinen kehittämishanke, myös yhteistyöhankkeiden kohdalla.

8 § Luontoissuoritukset

ELY-keskus on havainnut aikaisemmalla ohjelmakaudella, että luontoissuorituksiksi esitetään suorituksia, joita ei suoranaisesti voida edes pitää luontoissuorituksina tai, jotka eivät hankkeen toteuttamisen kannalta ole olennaisia/tarpeellisia. Tästä syystä esitämme, että 1 momenttia muutetaan seuraavasti: *Yksityisenä rahoituksena voidaan hyväksyä vain sellainen vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ (luontoissuoritus), joka on hankkeen toteuttamiseksi tarpeellista välttämätöntä ja jolla korvataan sellaista työtä, josta muutoin aiheutuisi hankkeelle kustannuksia.*

10 § Yleishyödyllisen kehittämishankkeen tukemisen lisäedellytykset

Pykälässä puhutaan yleishyödyllisestä kehittämishankkeesta. Kun pykälässä käytetään termiä yleishyödyllinen kehittämishanke, jää epäselväksi mitä hankkeita lisäedellytykset koskevat. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan yleishyödyllinen-termi on pykälässä tarpeeton. Pelkkä kehittämishanke-termin käyttö olisi riittävä. Nyt pykälästä jää käsitys, että on erikseen yleishyödyllisiä kehittämishankkeita sekä kehittämishankkeita, ja vain yleishyödyllisiä kehittämishankkeita koskee kyseessä oleva pykälä.

11§ Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeiden tukemisen edellytykset

ELY-keskus haluaa nostaa esille viljelijäryhmähankkeiden kohdalla mahdollisen vaaran kaksinkertaisesta rahoituksesta neuvontakorvauksen kanssa.

Strategiasuunnitelman ja asetusluonnoksen välillä on ristiriitaisuuksia. Strategiasuunnitelmassa yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeet ovat mahdollisia koulutustoimenpiteessä. Asetuksessa kyseiset hankkeet ovat mahdollistettu vain yhteistyötoimenpiteen alla, mutta ei koulutustoimenpiteessä. ELY-keskus toteaa, että kyseisiä hankkeita ei ole tarpeen mahdollistaa koulutustoimenpiteessä, vaan asetuksen mukainen tukeminen on ok.

Asetuksessa ei ole rajattu millään tavalla osallistuvien yritysten kokoa. Olisi tarpeen tehdä rajausta mikro- tai pienyrityksiin.

22 § Investointi pienhankkeena

Teemahankkeiden poistuminen ja pienhankkeiden mahdollistaminen on hyvä asia.

23 § Kehittämishankkeeseen myönnettävä tuen määrä

Asetuksessa ei ole säädetty tuelle minimirajaa, muissa kuin pienhankkeissa. Tulisiko minimiraja olla vai onko tarkoitus, että kokonaiskustannuksiltaan kaikki alle 8000 euron hankkeet ovat pienhankkeita ja tuen minimiraja tulee sitä kautta?

27 § Laskennalliset kustannukset

Pykälän 2 momentissa puhutaan ulkopuolisista palveluista. Se mitä niillä tarkalleen ottaen tarkoitetaan jää epäselväksi. Momentin yhdenmukaisen tulkinnan vuoksi olisi tärkeää, että ulkopuolisen palvelun käsitettä avattaisiin jollain tavoin muistiossa.

Laskennallisiin kustannuksiin (välilliset kulut) kuuluvista kustannuksista puuttuu osa hyväksyttävistä kustannuksista kuten ohjausryhmän kulut sekä tarjoilukulut. Nämä tulisi olla mukana luettelossa. ELY-keskus näkee, että yksikertaisempaa olisi jättää välillisten kustannusten luettelo kokonaan pois ja korvata se maininnalla siitä, että välillisiin kuuluu ne muut hankkeen kulut, jotka eivät ole mukana laskettaessa laskennallisten kustannusten osuutta tuesta.

Aikaisemmalla ohjelmakaudella toimistokustannukset on aiheuttaneet myös tulkinnanvaikeutta siitä mitä ne sisältävät, vaikka Ruokavirasto on näitä erikseen päättäneellä kaudella avannut. Silti esim. postitus- ja tulostuskustannukset on aiheuttaneet päänvaivaa, mitkä on yleistä toimistokulua ja mitkä tulkitaan hankkeen viestintään liittyväksi jne. eli jotka voisi hyväksyä hankkeen muissa välittömissä kuluissa.

29 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

ELY-keskus näkee, että mahdollisuus sisäpiirihankintoihin tulisi jättää kokonaan pois. Nämä hankinnat ovat monesti aiheuttaneet ongelmia ja selvittelyjä varsinkin maksatuksessa. Sisäpiirihankintojen kohdalla tarjousten tasavertaisuus ei välttämättä toteudu.

35 § Hankkeen toteuttamisen määräaika

Suunnitelma-asetuksen 77 artiklassa on todettu, että jäsenvaltion on rajoitettava tuki seitsemään vuoteen. Laissa tai asetusluonnoksessa ei ole tehty hankkeen toteuttamisajalle muunlaista rajoitusta. Tulisiko sellainen olla, vai onko tarkoitettu, että hankkeen toteuttamisaika on täysin tuen myöntäjän päätettävissä niin, että hankeaika ei kuitenkaan saa ylittää seitsemää vuotta?

38 § Hankkeen tulot

Pykälän mukaan toimitilojen käyttökorvaukset ovat hankkeen tuloja. Mitä nämä tarkalleen ottaen ovat ja missä laajuudessa käyttökorvaukset on katsottava tuloksi. Ovatko esimerkiksi kylätalon remontin aikana saadut tilojen vuokratulot hankkeen tuloja vai yhdistyksen normaalia toimintaa. Tätä tulisi tarkentaa.

ELY-keskus pyytää huomioimaan, että yksityisen rahoituksen kerääminen tulee hankalaksi mikäli hankkeen aikana kertyviä erilaisia maksuja laajasti katsotaan hankkeen tuloksi. Tästä esimerkkinä eräissä hankkeissa tutustumismatkoille osallistuvien osallistumismaksut.

40 § Tuen maksaminen

ELY-keskus pitää hyvänä uudistuksena sitä, että maksuerien määrää ei ole enää rajattu.

41 § Maksuhakemuksen jättämisen määräaika

ELY-keskus pitää hyvänä uudistuksena sitä, että hankkeen viimeisen maksuerän jälkeen maksettavista lomapalkoista ja korvauksista on luovuttu.

45 § Ohjausryhmän asettaminen

ELY-keskus pitäisi tarpeellisena muutosta, että ohjausryhmän jäsenten nimeämiseen liittyen riittäisi päätökseen asetettava erityisehto. Ohjausryhmää ei ole järkevää vaatia asettamaan ennen kuin tuen myöntäminen on varmaa ja jäsenten suostumusten pyytäminen vie aikaa, mikä saattaa viivästyttää rahoituspäätöksen tekoa.

4 momentin mukaan ohjausryhmän jäseneksi ei saa nimetä sitä, joka ei ole antanut tehtävään kirjallista suostumustaan. ELY-keskus näkee kirjalliset suostumukset tarpeettomina. Suullinen suostumus tehtävään tulisi olla riittävä. Kirjalliset suostumukset lisäävät turhaan hankkeen byrokratiaa.

46 § Ohjausryhmän tehtävät

Pykälän 6 kohdan mukaan ohjausryhmän yhtenä tehtävänä on antaa lausunto hankkeen toteutuksesta ja loppuraportista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä toimintaryhmälle, jos tuki on myönnetty toimintaryhmän rahoituskiintiöstä.

ELY-keskus pitäisi tarkoituksenmukaisempana sitä, että ohjausryhmä antaisi lausunnon hankkeen tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta sekä siitä mitä hankkeella on saavutettu. Loppuraportista

Etelä-Pohjanmaa

KEHA/6719/2022

lausuminen on tarpeetonta koska raporteissa yleensä kerrotaan vain se mitä toimenpiteitä ym. hankkeessa on tehty, eikä ne sisällä arviointia hankkeen tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta.

Hanna Mäkimantila
yksikön päällikön sijaisena

Kirsi Perälä
lakimies